

journalistenopleiding in de v.s.a.

Onderstaand artikel is van de hand van Peter ZIEGLER en werd overgenomen uit het Duitse dagblad «Die Zeitung» dat het op zijn beurt ontleende aan de Zwitserse krant «Neue Zürcher Zeitung».

Herman MEYSEN zorgde voor de Nederlandse vertaling.

In een naschrift geeft Prof. dr. J.M. PETERS enige commentaar op dit artikel. Vanzelfsprekend zijn wij bereid ook andere standpunten aan bod te laten komen.

«Een geschikte job vinden? Geen probleem voor onze afgestudeerden!» Aan de meest bekende journalistenschool in de U.S.A., Columbia, verdringt de praktijk de theorie.

Negenenveertigduizend Amerikaanse studenten beëindigden vorige zomer hun opleiding in één der meest omstreden Amerikaanse disciplines: 'Communicatie'!

Het merendeel onder hen koos de richting 'communicatie' in de (ijdele?) hoop op die manier het best te worden voorbereid op een journalistieke loopbaan. Het traditionele zoeken naar een geschikte betrekking, eens het diploma op zak, liep voor de meesten echter uit op een teleurstelling. De reden? Ze weten misschien wel alles over communicatietheorieën en het communicatie-onderzoek, maar van een meer praktijkgerichte communicatie, meer in het bijzonder van journalistiek, hebben ze blijkbaar geen kaas gegeten...

Columbia: nadruk op de praktijk.

Heel wat minder problemen schept het zoeken naar een job voor een student met een 'Master of Communication Science'-diploma van de Graduate School of Journalism, Columbia University of New York City.

Aan dit befaamde Instituut leert een student namelijk datgene wat belangrijk is voor een latere journalistieke loopbaan, 'het vak van reporter'... De Directeur van deze school, sterk geïnspireerd door Joseph Pulitzer, de legendarische uitgever van 'World', laat zich dan ook optimistisch uit over de toekomst van zijn studenten: «onze jongens zullen altijd werk vinden, altijd...». En steeds meer andere

Amerikaanse Universiteiten volgen nu het voorbeeld van Columbia.

Het studiepakket omvat alles wat een journalist-in-spe zich maar kan wensen: geschiedenis van de media, media-analyse, mediakritiek, filosofie van de pers, persrecht, communicatietheorie, methodes van het communicatie-onderzoek, mediamanagement en vóór alles 'reporting'... Het praktische gedeelte van de opleiding is samengebracht onder de noemer 'reporting' en domineert het hele programma. Deze basis cursus 'reporting voor gevorderden' is een verplicht vak voor elke student.

Streng leerplan

Het doel van die basis cursus 'reporting' is, de studenten vertrouwd te maken met de geschreven en de gesproken journalistiek. Meer nog, elke student wordt zo intensief getraind in de journalistenpraktijk dat de professionele spelregels en trucs voor hem nog nauwelijks geheimen hebben.

Als 'training' moeten de studenten vooreerst wekelijks een artikel of story schrijven; hun persoonlijke begeleider of instructor levert er dan de nodige kritiek op en laat hen, in de meeste gevallen, het hele stuk herschrijven. De student werkt onder de 'Dead-Line-Pressure'; binnen een opgelegde tijdslimiet moet hij klaarkomen met het reportingwerk, het verzamelen van gegevens ter plaatse, het opzoekingswerk, via telefoontjes en in het archief, en met het uitschrijven van zijn story.

Uiteraard volgen er sancties wanneer het werk niet binnen de Dead-Line limiet persklaar is.

De reporting-cursus loopt over het hele academische jaar; gedurende het eerste semester leert de student eerst het «alfabet van de reporter» kennen en moeten een tweetal opdrachten per week worden uitgevoerd. Onder leiding van zijn instructor zal hij proberen, via die praktische opdrachten, een geschikte spreek- of schrijfstijl te ontwikkelen, goed opgebouwde artikels en informatieve leads te schrijven en inhoudelijk 100% zuivere teksten op papier te zetten. Voorts moet elke student een cursus radio- en televisiejournalistiek volgen om, na een korte inwerkperiode mee te werken aan de productie van radio- en televisieprogramma's in de studio's van de school.

In twee diverse seminars wordt er aan de studenten ook nog geleerd hoe verschillende soorten artikels geschreven worden, met name: magazine-artikels, editorials, UNO-berichtgeving, kunstkritieken en populair-wetenschappelijke bijdragen.

Het programma van een doorsnee-student ziet er tijdens dit eerste semester dus als volgt uit: 'reporting', radio- en televisiejournalistiek, seminars, verschillende, wekelijkse praktische opdrachten en enkele verplichte vakken als persrecht, filosofie van de pers, en actuele, politieke en sociale problemen.

Er worden echter aan de 'School of Journalism' nog enkele theoretische cursussen van 'communicatiewetenschappelijke aard' gedoceerd. Het betreft hier echter niet-verplichte vakken en het is dan ook te begrijpen dat het de studenten, die met de verplichte oefeningen de handen al overvol hebben, de lust ontbreekt om supplementaire theoretische, niet-verplichte vakken te volgen. Het aantal

studenten dat die vakken wél volgt ligt dan ook aan de lage kant.

Er is geen sprake van een adem-pauze na het zware semester, tijdens de Kerstvakantie. De 'vrije' kerstdagen worden opgeofferd aan een andere verplichte opdracht, het 'master-project'; dit wordt geschreven onder toezicht van een prof, en moet op het einde van het academiejaar drukklaar worden voorgelegd. In principe moet met dit project reeds van bij de aanvang van het eerste semester worden gestart, maar wegens tijdsgebrek wordt het onderzoekswerk voor die 20.000 woorden tellende story naar de kerstperiode verschoven.

Tijdens die kerstdagen wordt er aan de studenten bovendien nog de gelegenheid geboden om een stage door te maken, die wordt geregeld door de universiteit, en dit in de redacties van kranten, magazines, persagentschappen en radio- en televisiestations.

En vermits alle studenten die gelegenheid tot contact met hun latere werkkring met beide handen grijpen, vatten de meesten het tweede semester aan met wallen onder de ogen.

Specialisering.

Het studieprogramma tijdens het tweede semester is in feite een voortzetting van het eerste, met dit verschil dan dat de studenten zich geleidelijk moeten specialiseren.

Ze moeten voor hun verdere opleiding de keuze maken uit drie richtingen: dagbladjournalistiek, magazine-journalistiek en radio- en televisie-journalistiek. Wanneer een student bijvoorbeeld de richting dagbladjournalistiek kiest zal hij gedurende vier maanden moeten meewerken aan de produktie van het plaatselijke universitaire blad, waar hij wekelijks een andere functie zal waarnemen: produktiemanager, lay-outredacteur, fotoreporter, copyredacteur, hoofdredacteur, editorialist...

Binnen elk van de drie voormelde richtingen is er nog een verdere specialisatie mogelijk en moet er weer gekozen worden tussen politieke, wetenschappelijke en financieel-economische berichtgeving.

Er blijven nog enkele vakken te volgen over actuele onderwerpen, men werkt door aan het master-project, en er is ook nog een verplichte cur-

sus 'copy-editing' gedoceerd door een professional van de New York Times... En ook in dit semester is het programma zó zwaar, of beter, zó gevuld, dat men niet de minste behoefte voelt er nog een paar praktijkvreemde vakken bij te nemen.

Kritiek ?

Er is de jongste tijd wel wat kritiek losgekomen op de eenzijdige beklemtoning van de praktijk in de Columbia-School of Journalism. Niet alleen van buitenaf maar ook intern. Een groepje studenten richtte vorig jaar een 'commissie voor progressieve journalistiek' op en riep in vlugschriften de medestudenten op tot protest en tot een meer kritische instelling tegenover de onderwijsmethoden aan hun school.

Hun actie viel echter in dovemansoren bij het gros van de studenten. Het ontbrak hen eenvoudigweg aan de nodige tijd om aan protestacties deel te nemen, en de meesten onder hen waren toch op de eerste plaats naar Columbia gekomen om — zoals een student het formuleerde — 'die kunst van de journalistiek te leren, die mij nadien een job, en wie weet ook een vermogen oplevert...'

Zolang de meeste studenten tevreden lijken met het Columbia-systeem vinden de faculteitsleden, allen veteranen van de journalistiek, het niet nodig wat dan ook te veranderen.

Waarom zouden ze ook, vermits er voor de 130 beschikbare studieplaatsen voor volgend academiejaar reeds meer dan 1000 kandidaten staan te drummen, met voortreffelijke diploma's afgeleverd door al even voortreffelijke universiteiten, en met wat journalistieke ervaring achter de rug. En allen koesteren zij de stille hoop, na te zijn klaargestoomd aan de Columbia-Universiteit een goed figuur te slaan in de journalistieke wereld om zo de naam van 'hun' school alle eer aan te doen.

De professionele journalistieke held, is, net als vroeger de hardwerkende, eindeloos nieuws-gierige All-American reporter, de man die de beslissende dingen ziet, op het juiste moment de juiste vragen stelt, en die, zonder enige ideologische vooringenomenheid alle mogelijke feiten verzamelt. Kortom, hij is gewoon niet klein te krijgen. En volgens professor Shanor van de

Columbia universiteit, «...zijn er al meer dan voldoende journalisten die hun dagen slijten in bibliotheken, inplaats van er op uit te trekken, te kijken, te voelen, te ruiken, vragen te stellen en iets te beleven...».

(Peter Ziegler - N.Z.Z.)

naschrift

Het afdrucken van het voorgaande artikel in dit blad lijkt misschien een pleidooi van de redactie voor een meer op de praktijk gerichte training van de studenten in de studierichting Communicatiewetenschappen. Het is mogelijk dat sommigen van ons inderdaad de mening zijn toegedaan dat: a) het departement communicatiewetenschappen zich tot doel moet stellen een directe opleiding voor het beroep van journalist te verstrekken, en b) dat deze directe, professioneel-gerichte opleiding momenteel nog veel te wensen overlaat. Dit standpunt nu deelt ondergetekende niet.

Toch geeft bovenstaande tekst, die oorspronkelijk in de «Neue Zürcher Zeitung» verschenen is, ongetwijfeld de mening weer van vele lieden uit de wereld der massamedia en vertolkt hij impliciet een stuk kritiek op een universitaire opleiding die, aldus deze kritiek, veel te weinig op het verstrekken en verwerven van onmiddellijk in de beroepspraktijk te gebruiken journalistieke vaardigheden is afgestemd. Dat dezelfde critici meestal ook nog de mening verkondigen dat het vak van journalist alleen maar in de praktijk geleerd kan worden, is hiermee natuurlijk in tegenspraak.

Ik ben geneigd de studie aan de Graduate School of Journalism van de Columbia University, zoals ze in het hiervoor afgedrukte artikel beschreven is, te karakteriseren als typerend voor wat wij bij ons het hoger beroepsonderwijs zouden noemen. En ik wil best geloven dat een dergelijke opleiding vakbekwame reporters kan afleveren, mensen die de technische kanten van hun vak al goeddeels onder de knie hebben wanneer ze hun diploma hebben bemachtigd. Ik zou voorts willen benadrukken dat ik een aantal van de beschreven onderwijsmethododes best zou willen ingevoerd zien in onze eigen studierich-

ting, al zou men dan deels wel een ander soort studenten moeten kunnen aantrekken dan nu het geval is, studenten namelijk met een bijzondere aanleg voor verbale expressie. Ik haal echter mijn wenkbrauwen op als ik lees dat het studiepakket aan de genoemde afdeling van de Columbia-universiteit alles bevat «wat een journalist-in-spe zich maar kan wensen: geschiedenis van de media, media-analyse, mediakritiek, filosofie van de pers, mediamanagement...»; en even verderop moet vaststellen dat dit grotendeels niet-verplichte vakken zijn en dat het best te begrijpen is

dat de studenten, die hun handen al vol hebben met de praktische oefeningen, de lust ontbreekt om deze theoretische vakken te volgen. Blijkbaar ziet de schrijver van het artikel in de Neue Zürcher Zeitung er geen been in dat van alle vakken die de journalist-in-spe zich maar kan wensen de meeste door diezelfde journalist niet gevolgd worden.

De blijkens hetzelfde artikel dan toch «in de jongste tijd» losgekomen kritiek op de eenzijdige beklemtoning van de praktijk spreekt de meeste studenten, die ervan dromen zo spoedig mogelijk de «professionele jour-

nalistieke held» te worden waarvan hun school het image zo hoog houdt, niet aan. Zij willen zonder «ideologische vooringenomenheid» alles zien, de juiste vragen stellen — maar welke zijn dat dan in godsnaam, is men geneigd te vragen — en alle mogelijke feiten te verzamelen. Of de mediawereld en de maatschappij waarin zij leven daar ook maar in het minst mee gediend zijn, behoort dan blijkbaar tot de vragen die de meeste studenten van Columbia zich niet stellen.

J.M. PETERS

het gesproken dagblad

Op 1 juni jongstleden verscheen in Nederland de eerste 'cassette-krant', HET GESPROKEN DAGBLAD.

Op deze zestig minuten lopende cassette wordt dagelijks een beeld gegeven van de belangrijkste binnen- en buitenlandse nieuwsgebeurtenissen van de afgelopen vierentwintig uur. Verder nog achtergrondinformatie en reportages door de redacteurs van het gesproken dagblad. Zoals in iedere andere krant vindt men op het bandje sport, ontspanning, kunst, mode, financieel en economisch nieuws en de radio- en televisieprogramma's.

De idee voor dit opzet groeide in de kringen van de Nederlandse gezondheidszorg, waar meer en meer de vraag werd gesteld naar een dagblad voor min of meer grote groepen uit de samenleving die, om wat voor reden dan ook, niet meer in staat zijn zelf een krant te lezen. De nadruk werd vooral gelegd op de grote therapeutische waarde van zo een dagblad, niet alleen voor blinden maar voor alle mensen die door een bepaalde handicap verstoken blijven van het lezen van kranten en die daardoor dreigen geïsoleerd te raken.

Nadat vorig jaar gedurende één proefmaand, september, een dagelijkse probeer-

cassette werd geproduceerd, deed men een onderzoek naar de resultaten ervan. De voornaamste bevindingen kwamen hierop neer:

De grote meerderheid (73 %) was tevreden tot zeer tevreden met het experiment. Vooral de nieuwsberichten werden druk beluisterd en gewaardeerd (90 %). Men stond zeer positief tegenover de inhoud en de stijl van de berichten, de opbouw van de artikelen, de stemkwaliteit en het verschijsningstijdstip. Men stond eerder negatief tegenover de keuze van de muziekflarden tussenin en de lengte der afzonderlijke bijdragen.

Vóór het verschijnen van het gesproken dagblad misten 33 % der ondervraagden een of ander medium, vooral de krant. Nadien lag dit percentage heel wat lager. Het gesproken dagblad verwierf zich niet alleen een informatieve functie maar ook, én vooral, een sociaal-communicatieve functie; 55 % luistert samen met de anderen naar de krant en spreekt er met de anderen over. Men gaat zich meer interesseren voor, en oriënteren op de buitenwereld.

Toen de resultaten van dit evaluatie-onderzoek bekend werden gemaakt besloot de Telegraaf het licht op groen te zetten en

werk te maken van een definitieve cassette-krant.

De huidige afnemers zijn bejaardencentra, ziekenhuizen, verpleegtehuizen voor visueel gehandicapten, revalidatiecentra, tehuizen voor zwakzinnigen en psychiatrische instellingen. Het ligt in de bedoeling om mettertijd het gesproken dagblad ook ter beschikking te stellen van thuiswonende gehandicapten.

Het nieuws wordt opgesteld door een zelfstandige redactie, (met Eef Brouwer van de NOS aan het hoofd), en als daartoe aanleiding bestaat zal regelmatig een overzicht worden gegeven van commentaren uit een aantal dag- en weekbladen.

Het Gesproken Dagblad is een uitgave van het Uitgevers- en Publiciteitsbedrijf De Lage Landen B.V., die een dochteronderneming is van de Holdingmaatschappij De Telegraaf. De redactie van het dagblad zetelt op het adres van De Telegraaf om te kunnen profiteren van de technische faciliteiten die er aanwezig zijn. Op dit ogenblik worden zowat 400 cassettes per uur geproduceerd; de minimum-abonnementsprijs bedraagt 400 gulden per jaar, maar dit bedrag varieert naargelang van het aantal bedden of inwonenden.

Herman MEYSEN